

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Cetiri leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 27.

Maribor, dne 4. marca 1912.

Letnik IV.

Resne besede.

V zadnji številki znanstvene revije „Čas“ priobčuje poznati sociolog in filozof dr. Aleš Ušeničnik pod naslovom „Več luči!“ zanimiv in aktuelen članek, ki je namenjen zlasti naši inteligenci. V njem dokazuje pisatelj z njemu lastno duhovitostjo in temeljitostjo, da je „naturalizem največje zlo naše dobe“ in poda tudi načela, po katerih naj se katoliška inteligenca otrese tega škodljivega naturalizma, in mu zabrani uničujoče delo, kajti gospod pisatelj pravi:

„Če verujemo na bodočnost našega naroda, tedaj moramo skrbeti, da bo vodilna v našem narodu inteligenca, ki bo praktično izpovedala krščansko dogmo in bo poleg tega tudi zares filozofično in pa znanstveno izobražena.“

Ker je v članku nakopičenih vse polno zlatih misli in diha iz njega poglobljeno prepričanje ter plemenito navdušenje moža, ki z dalekovidnim očesom misleca motri bodoče dni in se boji za nas narodni obstoj, zato prinašamo nekaj odlomkov.

Najprvo razkroji pisatelj, kako se je treba boriti proti naturalizmu s krščansko dogmo. Poglavlje za tem razpravlja o odporu proti naturalizmu s krščansko filozofijo. In tu pravi dr. Ušeničnik med drugim:

„Nekdo je pisal te dni: Večjega pomena za slovensko ljudstvo je poljedelska šola kot pa akademija. Da so poljedelske šole velikega pomena, zlasti še za agrarne dežele, kdo bi to tajil. In da bi nam kaka liberalna univerza neizmerno več škodovala, nego koristila, tudi to je gotovo. A prav to dokazuje, kakšen pomen ima akademija. Dr. Mahnič je zapisal že nekdaj te besede, ki veljajo še tudi dandanes: Kdo gospoduje narodom? Akademija. „Akademija gospoduje izobražencem, po teh pa razširja svoje gospodstvo med narodi; v njej se določuje tok in razvoj duševnega gibanja v ljudstvu.“ To se pravi: Ti isti gospoduje, ki daje vodilne ideje.

Usodna zmeta bi bila, ko bi začeli ob realnem delu za stvarno kulturo zanemarjati idealno kulturo, ali recimo kratko in priprosto, filozofijo in znanstvo. Seveda je delo za gospodarski napredek ljudstva živa potreba. Saj brez gospodarskega napredka se dandanes narod niti vzdržati ne more. V tem smislu je resnično: Bolj potrebujemo poljedelskih šol kakor pa

univerze, zakaj za hlapce nima univerza nobenega pomena. Toda treba nam je vsaj idealne akademije, to je, inteligence z jasnimi načelnimi spoznanjem in trdnim prepričanjem.

Seveda časi par genialnih mož, mož velikih misli in dejanj, takorekoč nadomeščuje celo akademijo, a taki sekularni možje so vendarle izjeme in ko jih ni več, kaj potem? Navadno se morata um in moč sumirati v izobraženi inteligenci.“

Zaključuje pa dr. Aleš Ušeničnik tako-le svoj spis:

„Drugo leto bo 25 let, kar je zaklical „Rimski Katolik“ po slovenskem svetu: „Več luči!“ Kot strupena megla je moril tedaj liberalizem procvitanje krščanskega idealizma. S klicem „Več luči!“ je započel dr. Anton Mahnič novo dobo, dobo krščanskih načel. Z neizprosno logiko je razdeval slepive liberalne fraze, odkrival liberalne sofizme, uničeval liberalne „gloriole.“ Z držnim pogumom je razkrinkal Stritarjev „idealizem“ in dokazal pod „izvirnim“ idealizmom čisto neizvirno, a pristno brezversko „schopenhauerjansko.“ To je bilo dejanje, ki je zadalo liberalni samozavesti smrten udarec. Ob enem pa je kazal dr. Mahnič na krščansko načelo: na logiko krščanstva, na harmonijo krščanskega idealizma in realizma, na lepoto, živovitost in plodovitost krščanske dogme. S plamenečim navdušenjem je zahteval, da zavladaj načelo, jasno in celo krščansko načelo v vsem mišljenju in življenju, tudi v javnem življenju, v vsem kulturnem, socialnem, političnem in umetniškem delovanju.

In klic „Več luči!“ ni bil zaman. Luč krščanskih načel je svetleje posijala in kamor je posijala, je vzbudilo novo življenje. Megla liberalizma se je razpršila, krščansko ljudstvo je izpregledalo in se zavedelo in začela se je doba naše renesance, ki je nam dala vse, kar imamo lepega in velikega: naše katoliške shode, naše politične in socialne organizacije, naša izobraževalna društva, naše Marijine kongregacije, naše Orle. Ena misel, ena ideja je vse to ustvarila: krščanska misel, krščanska ideja!“

So to zelo resne besede, ki zaslužijo, da jih v polni meri vpoštevamo. Če jih ne bo zlasti naša inteligenca, je res skrajna nevarnost, da se vse naše javno življenje poplitvi, ponaturalizira in potem smo v močvirju, iz katerega ni izhoda.

— — —

spremenil svojo rezidenco. Neki teolog se je izrazil, da so ruski škofje večni romarji, ki imajo za veliko bolj potrebno, praktično študirati geografijo obseznega carstva, nego pa teologijo.

Take razmere, kakor tudi slaba notranja uprava cerkve same, in njena odvisnost od carja, sili resne učenjake k reformi, ki bi naj posegla notri do jedra. Poklicani in nepoklicani se oglašajo k besedi. Da tu mrgoli vse polno nasprotij, ni dvoma. Ne vedo, kaj naj pričnejo z reformo, kdo bo jo dovršil in v kateri smeri se naj reformira. Resni ruski teologi se vglabljujejo v preteklost ter iščejo tamkaj medčeno za sedanje nezdružive razmere. Drugi silijo še dalje nazaj v prva stoletja krščanstva, zopet drugi opirajo svoj pogled, ne oziraje se na zgodovino, na praktičnost, na pridobitve sedanje dobe. Namerava se celo sklicati splošni koncil ruske cerkve in na novo ustvariti patriarhat.

V teh meglenih časih so zlasti protestanti živahno delavni in marljivo vporabljajo ugodne prilike, da bi spravili v Rusijo svoje nazore kolikor mogoče do velike veljave in tako morda zvalili to mogočno, zelenečo vejo cerkve na svojo stran kot krepko podporo v boju zoper katolicizem. Oboroženi z vedami zahoda in dobro poučeni o ruskih razmerah, se počasi bližajoč z zlatom in z izredno prijaznostjo, hočejo vso rusko cerkev prepojit z idejami protestantizma. Vspehi so precej znatni. Ruska mladina obiskuje z velikim zanimanjem zapadne protestantske univerze, širi v svoji domovini spise protestantov ter zboljšuje domače razmere in naziranja v protestantskem duhu.

Iz tega labirinta raznoličnih naziranj obračajo nekateri ruski teologi svoje oči proti Rimu v nađi, da bo v uniji z Rimom ortodoksni cerkvi zasijala nova luč ter vstala nova moč, katera naj omladi mogočno, daleč na okrog se razprostirajočo drevo Kristusove cerkve.

Ko bi pač Rusija kmalu zapopadla proroške

Polom v Pulju.

Pulj, dne 2. marca.

Kakor sem v zadnjem pismu naznanil, tako se je tudi zgodilo: polom v našem mestnem gospodarstvu zavzema vedno širše dimenzije, vedno nova razkritja prihajajo na dan.

V Trstu so aretirali bivšega puljskega občinskega kancelista Horaka. Prepeljali so ga naravnost v zapor rovinjskega sodišča, ker so zapor v našem mestu že prenapolnjeni z laškimi komorasi.

V sredo dne 28. februarja so nadalje aretirali bivšega uradnega predstojnika mestnega urada Giacomu Fillinichu. Ob 11. uri dopoldne je prišel v njegovo stanovanje inšpektor tajne policije Karlin in ga je povabil s seboj. Namestili so ga v posebni celici, kakor vse druge.

Fillinich je bil svoj čas v državni službi, iz katere je prestopil v službo pri mestni občini puljski. Pred kratkim je bil upokojen, dasiravno je bil še pri najboljših močeh, v pravi moški dobi. Leta, ki so mu manjkala do polne pokojnine, so mu darovali, vse to za njegovo izborno delovanje ob priliki raznih volitev, kjer je sestavljal take imenike, da je bila vpisana vsa sila laških liberalcev, ki niso bili volilci, prav toliko pa tudi izpuščenih volilcev, seveda nasprotnikov vladajoče stranke. Bilo je okrog tisoč reklamacij. In gospodu Fillinichu so za to izvrstno službovanje — povišali plačo, predno je šel sam v pokoj.

Razun Fillinicha so aretirali tudi občinskega svetovalca Petrisa, ki je zastopal v občinskem svetu podobčno Galežan. Rodom je iz Čresa in kakor Fillinich hrvaškega pokolenja. Sedaj sta bila seveda oba najhujša slovanožra.

Galante, aretirani mestni blagajnik, o katerem sem poročal že zadnjič, gre pri teh razkritjih oblastim zelo na roko. O Petrisu je izpovedal, kakor se govori, da je poveril občinski denar galežanski. Ker pa je bil Petris kot bratranec župana dr. Varetone sploh eden glavnih matađorjev na magistratu, je imel precej govoriti tudi v plinarniških zadevah, in ker te ravno niso v najboljšem redu, bo najbrž tudi tu odgovarjal gospod Petris. Splošno pa pripominjam, da Petris zaradi svojega sorodstva z županom sploh ne bi bil smel biti izvoljen v puljski občinski svet.

besede svojega velikega filozofa Solovjeva, ki je nje celo bodočnost gledal v miru in uniji z Rimom. „Zato so ruski nasledniki Solovjeva“, pravi bistroki opazovalec sedanjih razmer v carjevini, profesor Zdrichovski, „dolžni delati naprej na mostu, kateri naj zedini izhod z zapadom — kakor se ravno v tej smeri kaže filozofija Solovjeva — da podajo najboljšim prijateljem zahoda svojo roko. Sicer bo Evropa stopala čez Rusijo na dnevni red. Sanje o nekem svetovnem poslanstvu Rusije med vzhodom in zahodom bi vznikle in Evropa bi stala oko v oko nasproti oni zahodni kulturi, katera je nedavno pokazala svojo premoč nad ruskim křolom.“

Slivnica, 24. febr.

Kupčije mažarskih politikov.

Procesi ogrskih parlamentarcev in drugih politikov niso nič nenavadnega. Procesi, ki se pri ogrskih sodiščih leta in leta zavlačujejo, tudi niso nič nenavadnega. Slučajno so ravno procesi znanih politikov, če niso odločni opozicionalci, večinoma tisti, ki se najbolj zavlačijo. Med takimi procesi je tudi eden, ki je gotovo malo čuden. Gre namreč za sto pism Lajoša Košuta, velikega očeta sedanjega malega, čeprav že starega Ferencu Košuta. Okrog sto Lajoš Košutovih pism — to je predmet tega čudnega procesa.

Leta 1892 je umrl znani poslanec Daniel Iranyi, vrhak neodvisnjaške stranke. V njegovi zapuščini so našli med drugim pisma Lajoša Košuta. L. 1895, torej že po Košutovi smrti, so prišla z drugimi deli zapuščine v roke Iranyijevim dedičem, med katerimi je bil tudi pravnik Geza Iranyi. Dediči pa so prepustili omenjena pisma poslancu Kolomanu Thalyju, ki jih je želel pregledati in urediti. Pozneje je neodvisna stranka izročila to delo poslancu Ignacu Helfyju, ki pa je kmalu nato umrl.

PODLISTEK.

Sedanje stanje ruske cerkve

(Konec.)

Piše Al. Leben.

V redovniških samostanih nahajamo pribežališče svetnikov, tempelj svetih ved, pa tudi panoge svetnih znanosti, seminar škofov.

Kiew, centrum ruskega krščanstva, je — v svojih krščanskih početkih — mesto samostanov. In votlinski samostan (svjatopečerskaja lavra), katerega sta leta 1062 ustanovila dva pobožna meniha, — Anton in Teodor — je postal trdnjava ruske ortodoksije.

Peter Veliki in Ana Iwanowna sta bila ruskim samostanom to, kar je bil Jožef II. avstrijskim. V zadnjih desetletjih pa je njih število zopet močno naraslo, tako da je štela ruska cerkev v začetku XX. stoletja 500 moških samostanov, 138 samostanov, ki so bili ob enem rezidencijelni sedeži škofov, in 300 ženskih samostanov. V vseh teh biva nad 1500 redovnikov in novicov, 39.000 redovnic z novicijankami. Njih premoženje reprezentira veliko vrednost.

Toda njihova disciplina je manj vredna. Moralno življenje menihov je šestokrat slabše nego lajkov. Najgrše lastnosti so kužile gojence: lakomnost, nevoščljivost, prepirljivost, hinavščina, prestopki zoper celibat.

„Menih je živeč mrlič“, pravi organ duhovne akademije v Moskvi, „on nima časa, nobene volje, nobenega prijateljstva. Duh redovništva je duh ločitve od družbe, odpovedi vsem idealom, pokorščini.“

In zgolj iz vrst redovnikov voli vlada škofo. Delovanje teh je prav malo apostolsko. Ljudstvo jih ne pozna ter jih zbog tega prezira. Njihova velika napaka tiči v njihovem neprestanem preseljevanju. Zgodilo se je, da je kak škof v petih letih petkrat

Sicer pa se je začela resna preiskava tudi že v upravi mestne plinarne in je bilo vodstvo v zgradbi se nahajajoče nove plinarne odvzeto mestnemu inženirju Lebanu in je prevzel vodstvo neki državni inženir. Preiskave pa se še nadaljujejo in seveda ne bo manjkalo novih odkritij, saj se je celo zgodilo v zadnjem času, da so za dobo stavke v mestni plinarni morali odjemalci plina, dasiravno ga niso dobivali, plačevati dvojni iznos za plin. Kam je neki šel ta denar? Pa menda vendar ne v mestno hranilnico, kjer je brat gospoda bivšega župana dr. Varetone — upravitelj?

Vsako uro se pričakuje novih razkritij, novih aretacij. Sedaj krožijo že kaj čudne vesti o bivšem županu dr. Varetonu samem.

Vsi ti škandali so voditeljem italijanašev seveda silno neljubi. Deželni glavar dr. Rizzi je že za-trjeval, ko je bil na Dunaju, da so bili aretiranci — nasprotniki laške liberalne stranke. Seveda se tem trditvam pri nas celo mesto smeje in pomilovalno se govori in piše o dr. Rizziju, ki se skuša na tak neroden način potegniti iz blamaže in škandala.

„Polaer Tagblatt“ mu daje te-le malo tolažljive nasvete:

„Ako je gospodoma Rizziju in Salati (eden voditelj komoristov) kaj na njuni reputaciji, naj si ne dasta več biti v obraz po dejstvih, ki prihajajo iz Pulja na Dunaj, temveč naj izvajata edino konsekvenco, ki si jo moreta misliti in demisijskirata. Kakor vse kaže, bode ta itak prej ali slej morala to storiti siloma, ko se sedaj nočeta odločiti za to prostovoljno. Seveda ne po osebnih silih kakkega državnega urada, temveč pod pritiskom dogodkov. Tudi v deželnem gospodarstvu vstajajo pošasti!“

Vse z napetostjo pričakuje prihodnjih dogodkov. Kakor hitro se kaj novega izve, bom vam vestno poročal.

Shodi.

Spodnja Sv. Kungota.

Ljudje, ki vedno dvomijo nad tem, da bi se dale tudi v dosežaj popolnom nemškutarskih občinah mariborske okolice doseči lepe uspehe, naj bi bili le prišli na shod S. K. Z. ki se je vršil včeraj dne 3. marca po večernicah v vrli kmečki hiši gospoda Temerla na Gradiški. Nismo pričakovali tako obilne udeležbe, posebno ne, ker se nemškutarji hujskali doma in po „Marburgerci“ proti shodu. A zbralo se je toliko zborovalcev, da je bila prostorna soba natlačena polna, še na hodniku je bilo polno ljudi. Bil je to prvi slovenski shod pri Spodnji Sv. Kungoti, zato je vse nestrpnost pričakovalo izida.

Deset let pozneje je Geza Iranyi, ko je pregledoval proračun, na svoje začudenje tam opazil, da je država kupila Košutova pisma od Helfyjevih dedičev za 30.000 K, tista pisma, ki jih je bil Košut pisal Danielu Iranyiju. Geza Iranyi se je s posredovanjem svojega odvetnika obrnil do grofa Apponyija kot sovoditelja neodvisne stranke, da bi zvedel, kaj je na tem. Dobil pa je osoren odgovor.

Med tem je zvedel Iranyijev advokat, da je bil Fran Košut tisti, ki je v ministrskem svetu izsilil nakup omenjenih pisem. Takrat je bil namreč veliki neodvisnik kraljevski minister in je pridno hodil na dunajski dvor. Ostali ministri niso soglašali s kupčijo, posebno ker jim je bila cena previsoka. Vedeli so, da so Helfyjevi dediči tista pisma še leto dni pred tem ponujali Fejervaryjevi vladi za 4000 K. Ali Košutu se je posrečilo; njegova volja je obveljala.

Geza Iranyi se je obrnil do sodnije. Pred šestimi leti je bilo to. Zahteval je, da se mu vrnejo ta pisma, dotlej pa da se položi 30.000 K pri sodišču. Šest let se je vlekel proces pred prvo instanco. Sedaj je rešen. Iranyijeva zahteva je odklonjena.

Ali Iranyi je seveda apeliral in stvar bi imela priti pred drugo instanco. Bi imela, pravimo. Zakaj glasovi se raznašajo, da ne pride. Če bi se izvršila vzklicna obravnava, bi lahko doživeli senzacijo, da bi bila sodba prve instance razveljavljena. Kajti doprinesli bi se baje lahko dokazi, s katerimi se prva instanca ni pečala. Ti dokazi bi bili menda Košutu neprijetni; dognati se ima namreč, da je Košut dobil od Helfyjevih dedičev provizijo. Tako bi bilo razumljivo, da se je tako silno poganjal za kupčijo. Ali takega dokaza Košut baje ne mara. In če položi 30.000 K, ne pride stvar pred drugo instanco in nihče ne bo preiskaval, če je Košut pri tej kupčiji dobil provizijo ali ne.

Ko se je Fran Košut iz Italije — „iz pregnanstva“ — vrnil na Ogrsko, tega je sedaj 18 let, je bil siromak, inženir, ki v Italiji ni imel dosti posla, na Ogrskem pa nič. Ali očetovo ime je pomagalo, da so ga tukaj slovesno sprejeli in zopet mu je očetovo ime pomagalo, da so se vsakovrstne sumljive banke, dvomljiva industrijska podjetja, spekulacijski obrati pulili zanj. Košut kot upravni svetnik je bila reklama; Košutova slika na vžigalicah je bila reklama; Košutov podpis na škatljah za cikorijo je bila reklama. Kar se je dalo prodati iz očetove zapuščine kot spomin, se je drago prodalo.

Odkar je bil Fran Košut kraljevski trgovinski minister, so se njegove razmere izpremenile. S takšnimi bagatelami, kakor dotlej, se ne peča več. Sedaj bi bilo mogoče, da položi onih 30.000 K, ne da bi ga to kaj bolelo. In če to stori, bo svet ogoljufan za zanimivo senzacijo.

Predsednik S. K. Z., državni in deželni poslanec gospod Ivan Roškar, otvori s prisrčnim pozdravom shod in imenuje za podpredsednika veleposesnika gospoda Fr. Baumana iz Dobrenje.

V svojem poldrugo uro trajajočem, poljudnem govoru je razpravljajal gospod poslanec Roškar o vseh važnejših dnevnih vprašanjih, ki se tičejo v prvi vrsti kmečkega ljudstva. Predočil nam je krivično postopanje nemško-nacionalne večine deželnega zbora napram Slovincem in povedal nam tudi, kako se slovenski deželni poslanci borijo za pravice ljudstva. Zborovalci, celo zmerni nasprotniki, ki so bili na shodu, so spremljali skoraj vsak posamezni stavek poslančevih izjav z glasnim pritrdjevanjem in s tem pokazali, da je tudi najbližja mariborska okolica za našimi poslanci.

Gospod poslanec je razpravljajal tudi o državnem zboru, o nameravanih novih davkih, o šolstvu, o gonji liberalcev proti sv. zakonu in drugih važnih rečeh. Ko je poslanec končal, so doneli glasni „živi-jo-klici in ljudstvo se je zahvaljevalo svojemu poslancu za poročilo.

Podpredsednik gospod Bauman se v iskrenih besedah zahvali gospodu poslancu.

Nato se je med živahnim pritrdjevanjem enoglasno sprejela sledeča resolucija: „Zborovalci, zbrani na shodu K. Z. v Spodnji Sv. Kungoti, dne 3. marca, popolnoma odobrujejo postopanje poslancev S. K. Z. v deželnem zboru in se jim zahvaljujejo, da nas v Gradcu tako vrlo zastopajo in branijo naše pravice. Izrekamo poslancu Roškarju in vsem njegovim tovarišem popolno in neomajano zaupanje in jih prosimo, da ostanejo tudi v bodoče v hudem boju tako trdni in nam zvesti, kot dosedaj. Kličemo jim: Ne udajte se!“

Besedo dobi potem Fr. Zebot iz Maribora, ki je ožigosal postopanje pristašev „Stajerca“ in „Marburgerce“, ki slepijo ljudstvo in iz slepega sovraštva do slovenske, katoliške in kmečke stvari hujskajo proti našim poslancem. Govornik je klical kmetomvolilcem: Združite se, otrebite se pri občinskih volitvah jarma, v katerega vas tiščijo nemčurski meščani, združite se v Kmečki zvezi!

Po sklepnem govoru gospoda Roškarija smo se veseli razšli z željo, da bi se v naših krajih vršili večkrat taki shodi, potem bo mariborska okolica v narodnem in političnem oziru dobila drugo lice. Led je prebit tudi pri nas!

Ribnica na Pohorju.

Po rani mašji je bil v gostilni gospoda Pura prav dobro obiskan shod, na katerem je govoril poslanec dr. Verstovsky o raznih gospodarskih vprašanjih. Zanimalo je navzoče posebno izvajanje poslančevega o novi vodopravni predlogi. Na primerih iz domačega okraja jim je dokazoval slabo stran te predloge zlasti § 46 in 50, ki govorita o razlastitvi. Poslanec je spodbujal kmete, da se poprimejo dela. Nadalje je govoril poslanec o pašnikih, o povzdigi živinoreje in o lesotrtstvu.

Gospod župan Uran iz Janževega vrha je prosil poslance, da se brigajo za šolstvo; poslanec obširno razloži stališče poslancev S. K. Z. o šolskem vprašanju.

Na predlog častitega gospoda župnika Fišerja se izreče gospodu poslancu dr. K. Verstovsky zahvala in vsem poslancem S. K. Z. popolno zaupanje.

Mihovci.

Po ptujskem polju je zavel svež, modern duh. Lepi uspehi kmečkih posojilnic so vzbudili veselje do nadaljnega združnega dela. Pričelo se je z ustanovitvijo strojnih zadrug, kojih prva prav dobro deluje v Cirkovcah. V nedeljo dne 25. februarja smo tudi mi ustanovili za vasi Dragonjvas in Mihovci strojno zadrugo. Na ustanovnem zborovanju nam je nadrevizor gospod Vlado Pušenjak razložil glavne točke pravil in smo se razgovarjali glede nabave strojev. K zadrugi je takoj pristopilo 26 udov. Za načelnika je bil izvoljen vrl postojnik Jožef Medved, ki si je stekel za ustanovitev te zadruge največ zaslug.

Politični pregled.

Državni zbor.

Draginjski odsek.

Na željo nekaterih članov draginjskega odseka je poslanec Mandič kot predseknek tega odseka sklical sejo na danes dne 4. t. m.

Predsednik državnega zbora dr. Sylvester je sklical na torek dne 5. t. m. k seji takozvani „Seniorenkonvent“, da določi delovni program za predve-likonočno zasedanje državnih zbornice. Dne 2. t. m. je imel ministrski predsednik grof Stürgkh daljši razgovor s predsednikom dr. Sylvestrom.

Bodočnost Jugoslovnanov v avstro-ogrski monarhiji.

Državni poslanec dr. Rybar je v dunajski tedenski reviji „Die Wage“ objavil pod gornjim naslovom članek, v katerem povdarja, da so spremembe na banskem stolu v Hrvaški in dogodki, ki so temu sledili, zopet v povečani meri obrnili pozornost javnosti na hrvaško vprašanje. Hrvaškega vprašanja ne bo več možno spraviti s sveta in pozoren opazovalec bo tudi opazil, da nimamo več opraviti s hrvaškim, temveč z jugoslovanskim vprašanjem, ki ima

— kakor je nedavno temu pritrjal tudi nemški poslanec Dobernig — za našo monarhijo večjo važnost, nego češko vprašanje.

Potem omenja dr. Rybar znanega angleškega pisatelja Scotus Viatorja, ki je nedavno temu objavil knjigo o jugoslovanskih razmerah in ki je svoj čas prišel na Ogrsko kot mažarofil, a je potem postal — najglasnejši oznanjevalec trpljenja, ki je morajo trpeti nemažarske narodnosti. Spoznal je, da je veleizdaja le neka iznajdba Mažarov, ki ima namen opravičevati nasproti Dunaju kruto zatiranje drugih narodnosti.

Dr. Rybar omenja potem tradicijonelno zvestobo Jugoslovnanov ter povdarja, da danes žele vsi avstrijski Jugoslovani uresničiti svoje narodne želje v mejah avstro-ogrške monarhije. Svoja, nemški javnosti namenjena izvajanja zaključuje poslanec dr. Rybar tako-le:

„Veleizdajalcev na državni ideji danes med njimi (Jugoslovani) ni. Mažari so dosegli, da Jugoslovani ne žele ničesar bolj, nego to, da se osvobodijo ogrskega vpliva. V tem smislu so torej Jugoslovani danes — po mažarski terminologiji — veleizdajalci in bodo vedno bolj. Od spoznanja avstrijskih državnikov je odvisno, če bo ta „veleizdaja“ Avstriji v korist ali v škodo! Ali bodo razumeli resnost položaja? Ali bodo črpili potrebni pouk iz zgodovine ujedinenja Italije, ali bodo puščali Mažarom svobodno roko tudi tedaj, ko bi divjanje Mažarov končno res povzročilo pravo iredento?! Ali se Avstrija res ni ničesar naučila?“

Graški občinski svet.

Med večino in socialnimi demokrati je prišlo do sporazuma glede obstrukcije. Socialni demokrati so opustili obstrukcijo in privolili v proračunski provizorij do konca aprila. Med tem se bodo nadaljevala pogajanja za spravo.

Solnograški deželni zbor.

Deželni zbor je sklenil izpremembo in dopolnitev statuta deželnega stolnega mesta, nov občinski volilni red in uvedbo volilne dolžnosti.

Hrvaško.

Da je proti raznim takozvanim posmrtnim za-drugam uvedena kazenska preiskava radi nerednosti v poslovanju in da so bili posamezni predsedstveni člani teh zadrug aretovani, je znano. Tako je bil aretovan tudi predsednik posmrtnih zadrug „Jadran“, Duma. Ta je sedaj pred sodiščem izpovedal, da je v prvem času, ko se je začela preiskava proti „Jadranu“, prišel k ravnateljstvu neki zagrebški odvetnik, ki je tudi poslanec ter rekel, da bo preiskava ustavljena, ako „Jadran“ izplača nekemu visokemu vladnemu uradniku 20.000 K. Ravnateljstvo je to ponudbo odklonilo.

Ogrsko.

Dne 1. t. m. so se podali vodje budimpeštanskih socialnih demokratov k višjemu mestnemu glavarju in so mu javili, da bodo priredili dne 4. t. m. na večih krajih v Budimpešti ljudske shode z dnevnim redom: Splošna, enaka in tajna volilna pravica. Pri-rede tudi demonstracijski obhod po mestu. Mestni višji glavar je vzel ljudske shode in demonstracijske obhode na znanje.

Stavka na Angleškem.

Pred določenim rokom, med tem ko se vrše pogajanja med delavci, delodajalci in vlado, je izbruhnila stavka rudarjev na Angleškem. Ker ni premoga, počivajo tovarne, ladije, delnice, ladije ne morejo zapustiti pristanišč. Že veliko nad eden milijon delavcev počiva deloma prostovoljno, deloma prisiljeno; ves obrat na Angleškem se polagoma ustavlja. Angliji preti katastrofa, kakršne še ni doživela. Njeno narodno premoženje se bo znižalo za milijarde, ker dobi trgovina udarec, katerega ne bo sploh mogla preboleti. V svetovni trgovini bo porinjena s prvega vodilnega mesta na nižjo stopnjo, za leta in leta še niti več v konkurenci ne pride. In kar je pri tej velikanski angleški stavki še najhuje, je strah in skrb, da se ta stavka ne razširi na druge države. Tudi v Belgiji se je začelo neko sumljivo gibanje, in vsa znamenja kažejo, da se tudi v Franciji in Nemčiji pripravlja nekaj sličnega. Če se v zadnjem trenutku ne obrne stvar na boljše, bode v par dneh stavka obsegala nad 5.000.000 različnih delavcev.

Vstaja na Kitajskem.

8000 cesarju udanih vojakov je baje odkorakalo iz Mukdena proti Pekingju, iz Čalga pa koraka 2 tisoč mož mandžu-vojaštva proti Pekingju, da strmoglavijo sedanjega predsednika republike in zopet posade na prestol prejšnjo dinastijo. Cel kitajski del mesta Pekinga se nahaja v ognju.

Zadnji čas je že.

Mariborska okolica, 3. marca.

Šolske razmere v mariborski okolici, zlasti v magdalenski župniji, so naravnost obupne. Tako ne gre in ne sme iti naprej! Magdalenska župnija šteje skupaj nad 16.000 duš. Od teh je gotovo že sedaj 10.000 Slovencev in še vedno se na novo selijo Slovenci iz dežele v predmestje. Rojenih Nemcev je k večjem 6000. In kako je s šolami? V celi župniji (to je: magdalensko predmestje, Pobrežje, Tezen, Radvanje in Studenci) je skupaj 47 razredov ljudske šole. Vse šole so nemškonacionalne, podpirane od nemškega šulvereina, 10.000 Slovencev pa nima niti ene-ga razreda slovenske šole.

Naša deca je primorana hoditi v šulvereinsko šolo, ker slovenske ni. Kaj se godi v šolah nemškega šulvereina z našo dečo, to je menda dovolj znano. Vzgaajo se v njih narodni in pogosto tudi verski odpadniki, janičarji 20. stoletja, izbrane čete nemškega nacionalizma. Ali niso to vnebovpijoče razmere? Če hočemo, da se v mariborski okolici ohranijo Slovenci še dalje časa, potem je treba hitre pomoči. Slovenska šola za mariborsko okolico je zdaj na Spodnjem Štajerskem najnujnejša potreba.

Ciril-Metodova družba nam že dolgo časa obeta slovensko šolo za Studence pri Mariboru, pa šole še vedno ni, pa je ni. Zato kličemo: Zadnji čas je že! Čim dalje se delo odlaga, tem težje bo dobiti otrok za slovensko šolo. Že zdaj vlada v Studencih neznosen terorizem gotovih nemških kričočev. Kako bo še-le v poznejših časih!

S tem člankom hočemo resno opozoriti meročajne činitelje, naj vendar posvetijo vso pozornost mariborski okolici. Še ni prepozno. Pa — zadnji čas je že!

Raznoterosti.

Duhovniška vest. Častiti gospod Rudolf Krenner, do sedaj kaplan pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah, je imenovan za župnika na Koblju na Pohorju.

Iz učiteljske službe. Provizorični učitelj v St. Janžu na Dravskem polju Jožef Golob je imenovan definitivnim učiteljem v Vuzenici. — Nadučitelj v Podbrdu, okraj Tolmin, Štefan Firm je imenovan nadučiteljem na dvorazrednici v Olimju. — Provizorični učitelj v Čadramu Ivan Vomer je imenovan definitivnim učiteljem istotam. — Provizorični učitelj v Petrovčah Ciril Pregelj je imenovan definitivnim učiteljem istotam. — Začasno umirovljena učiteljica Olga Bradaška ostane še nadalje umirovljena.

Iz srednješolske službe. Na državni gimnaziji v Mariboru je razpisano z novim šolskim letom stalno učno mesto učitelja za risanje. Prošnje do dne 1. aprila 1912. — Na državni gimnaziji v Ljubljani je razpisano učno mesto za klasično filologijo, na drugi državni gimnaziji v Ljubljani je razpisano mesto veroučitelja. Prošnje do dne 25. sušca. — Na državni gimnaziji v Kranju je razpisano mesto za klasično filologijo, istotako na državni gimnaziji v Novem Mestu; prošnje do dne 25. sušca. — Na državni realki v Idriji je oddati služba učitelja iz matematike; prošnje do dne 25. sušca. — Na državni gimnaziji v Gorici ste razpisani službi veroučitelja in učitelja za klasično filologijo; prošnje do dne 30. sušca.

Imenovana je za poštno oficijantinja pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah gospodična Elizabeta Minarik.

Razpisano je mesto uradnega sluge pri c. kr. okrajnem sodišču v Ptuj.

G. Rihard Marckhl je hud. „Tagespost“ od 3. t. m. prinaša odprto pismo poslanca Marckhla na dr. Verstovška radi njegovega govora o naših sodnijskih razmerah. Nismo imeli še prilike govoriti z dr. Verstovškom o celi zadevi in ni nam znano kaj misli ukreniti gospod poslanec, toda na lastno odgovornost povemo sledeče: S svojim odprtim pismom se gospod Marckhl ni prav nič izkazal. Še oni, katere hoče zagovarjati, mu ne bodo hvaležni. G. Marckhl naj pride z detajliranim dokazom, da so dr. Verstovškove trditve neresnične, potem mu bo dr. Verstovšek že odgovoril. Dokler bo pa Marckhl delal samo s splošnimi frazami, mu ne bo odgovarjal nihče, k večjem tudi samo splošno. Vloga „Hüter der verfolgten Unschuld“ se je dosedaj Marckhlu povsem ponesrečila.

Javno vprašanje. Učitelji šulvereinskih šol pačijo v šolskih spričevalih lepa slovenska imena, da je kar groza. Pišejo: Kossi (!) namesto Kosi, Tschutscheg namesto Čuček, Schischek namesto Žizek itd. V šolskem katalogu stoji sicer na zadnji strani (op. 4), da morajo učitelji pisati imena tako, kakor stoji v krstnem spričevalu. A za te opombe se šulvereinski učitelj ne briga. Zato stavimo tukaj javno vprašanje: Kaj je storiti proti temu samopašnemu kvarjenju lepih slovenskih imen?

Dvoobrazni liberalci. Bog jih razumi, mi jih ne, tako mora reči vsakdo, ki le nekoliko časa mirno in brez strankarskih očal opazuje politiko spodnještajerskih liberalcev. Predpoldne, dokler jih še ni osrečil noben nemškutar s svojim milostljivim pogledom, so največji narodnjaki. V tem času gore za osamosvojitve Spodnjega Štajerja in napadajo naše poslance, češ, da so pozabili na to naše najmenitnejšo narodno zahtevo. Proti večeru, ko lega mrak na zemljo, se zmračijo tudi njihovo narodno prepričanje. Zboje se, da bi bil Linhart ali kdo drug iz te elitne družbe vendar-le hud, če bi se preveč in dosledno potegovali za slovenske pravice, zato zlezejo pod klop in mečejo iz zasede polena pod noge onim, ki se pošteno bore za slovensko ljudstvo. V zadnjem času se v omenjenih mračnih urah posebno radi potegujejo za kmetijsko družbo. Ta ustanova jim je pravi eldorado in je ne morejo prehvaliti. Čeprav bi bila delitev kmetijske družbe eden prvih in najvažnejših korakov k samoupravi Spodnjega Štajerja in čeprav liberalci kriče, da so tudi oni za samoupravo, se pa vendar ne sramujejo zagovarjati skupnosti kmetijske družbe. Dvoobrazna, hinavska politika, ki se najmanj dvakrat na dan spremeni, je prešla tem ljudem

že tako v meso in kri, da se spozabljajo že tako daleč, da branijo kmetijsko družbo z neresnicami in obrekovanjem. Pravijo, da je kmetijska družba nepristranska, da skrbi vestno za Spodnji Štajer, da je pravi blagoslov za Slovence itd. In vendar vedo, da vse to ni res. Znano jim je, da kmetijska družba le po mačehovski skrbi za spodnještajersko živinorejo, slišali so tudi že lahko, da je kmetijska družba zakrivila, da se letos ni nakupila tako potrebna živina na Češkem, poučili bi se lahko, da kmetijska družba ni storila ničesar v letošnji suši in vendar jo povzdičujejo v deveta nebesa. Delajo to iz same strankarske zaslepljenosti, radi obveznosti, ki so jih sprejeli napram Nemcem in nemškutarjem, s katerimi žive sedaj v debelem prijateljstvu. Je to brezprimerno falotstvo.

Liberalci postajajo vedno bolj muzikalični. Sedaj naznanjajo v „Slovenskem Narodu“ od dne 2. t. m., da znajo piskati. Ker so liberalci v vsem veliki, tudi v neumnosti, zato so gotovo tudi v piskanju. A obžalujemo, da je pust že pri kraju, ker bi si enkrat radi privoščili to piskanje. Pa bo že še prišel čas. Za sedaj jim v svrhu izpopolnitve nasvetujemo nekaj najnovejših skladb: „Dr. Alojzij Kukovec, limbar bel-li“, himna; „Linhart-Spindler-Lesničar“, koračnica; „Grobovi tulijo...“, prosto po Župančiču, pogrebna pesem; „Saj vidmo se nad zvezdami“, labudnica liberalnih ostankov; „Zamujeni vlak“, dvogovor s piskanjem.

Krasne razglednice „Slovenske Straže“ za veliko noč. „Slovenska Straža“ je založila za vel. noč zopet dve krasni velikonočni razglednici, umetniško delo akademičnega slikarja Vavpotiča. Razglednici bodeta še lepši, kakor sta bili razglednici za božič in novo leto: ena bo predstavljala domači običaj na veliko noč, ena pa bo izdelana na verz dr. Janeza Ev. Kreka, katerega je podaril dr. Krek „Slovenski Straži“ za veliko noč. Opozorjamo že sedaj vse prijatelje slovenske umetnosti na te umetniške velikonočne razglednice. Naročila naj se takoj na dopisnicah naslavljajo na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Prodajalci dobe znaten popust.

Prodaja umazane literature v trafikah prepovedana. Mnoga društva, katerih namen je skrb za mladino, so poslala finančnemu ministru pritožbe radi prodaje umazane literature in pornografičnih proizvodov po trafikah v bližini ljudskih šol. Mladina si ogleduje te proizvode in se o njih živahno razgovarja. Ni torej čuda, da postaja ista čimdalje bolj pokvarjena. Vsled teh množičnih pritožb je prepovedalo finančno ministru prodajo umazanih literaturnih in pornografičnih proizvodov po trafikah.

Podržavljenje brzojavnih uradov na ladijah. Trgovsko ministru bo izdalo naredbu, s katero se podržavijo vsi brzojavni uradi na ladijah, kakor tudi radi-brzojavni uradi. V Trstu se ustanovi radio-brzojavno nadzorstvo. Do sedaj so bili brzojavni uradi na ladijah in radio-brzojavni uradi v rokah zasebnikov.

„Agramer Zeitung“ prenehala izhajati. Vladni, nemško pisani list „Agramer Zeitung“ je prenehal izhajati, namesto njega je pričel v hrvaščini izhajati vladni „Jutranji list“.

Union-banka. Bilanca Union-banke je izkazala za leto 1911 bruto-dobiček 11.475.577 K. Od čistega dobička po 7.425.122 K se bo določila 8% dividenda, to je 33 K. Svota po 386.215 K se pa prenese na nov račun.

Avstrijska Zentralbodenkreditbanka je določila dividendo po 32 K. Lanska dividenda je znašala samo 30 K.

Štajersko.

Maribor. V našem mestu izgleda, kakor da bi še bili v sredi pusta. Plešemo in rajamo, da je veselje. Na vsakem vogalu je čela vrsta plesnih razglasitev. Naše mesto ne ve mnogo o predpisih katoliške cerkve.

Rošpah. O naših občinskih volitvah vedo nemški listi veliko poročati. Pravijo da je zmaga naša nemško-nacionalna, nemško-svobodomiselná stranka proti slovensko-katoliški stranki. Pri nas, ki razmere poznamo, vzbujajo ta poročila mnogo smeha. Vsi vemo, da so bili Nemci in nemškutarji v groznem strahu, ko so slišali, da se pripravljajo odpor proti temu, da bi v našem občinskem svetu gospodovali mariborski „purgarji.“ Iz samega strahu so potem ti ljudje sprejeli v svojo kandidatno listo tudi več mož, ki smo jih mi kandidirali in so z njimi seveda prodrli. Mi smo z izidom volitev povsem zadovoljni, ker pri danih razmerah skoro ni pričakovati takega drugega rezultata, posebno če se vsa volitev vrši v znamenju tolikih nepravilnosti, kakor se je naša. O tem bi se dalo mnogo govoriti in če bi stopili vsem na prste, bi nemško-nacionalno veselje zgledalo zelo žalostno. H koncu samo še povemo, da je vendar preveč bedasto, če se može kot so gospodje Jošt, Smolnik, Pukl itd., ki smo jih tudi mi kandidirali, prišteva med — nemške nacionalce. Ne bodite vendar smešni in ne šopirite se s pavovim perjem!

Fram. Alojzija Ledinek, posestniška hči v Planici, občina Loka, je dne 28. februarja rezala slamo z rezilnim strojem. Pri tem je prišla z desno roko pod nož in se težko ranila.

Jarenina. Rihard Jarc, posestniški sin na Jelenčah, fara Jarenina, je pred nekimi dnevi preč hišo padel in si pri tem strl desno nogo.

Gornjigrad. Naš notar Drukar je zelo ambiciozen mož. Njegove misli in želje se ne pustijo pritleniti na navajno krtovino, temveč hite visoko. Sedaj čitamo v liberalnih listih, — in kakor izvemo bo res — da se mu je posrečilo doseči, da ga bodo Gornjegraščani izvolili za župana. Čudimo se liberalnim Gornjegraščanom, da jih nič ne oblije rudečica, ko hočejo dvigniti na županski stolec svojega starodavnega trga — privandranega tujca Drukarja. Zmožnejšega bi pač lahko našli med domačini.

Šoštanj. Konjederec iz Topolšice in nek visok gospod sta menjala službo. V nedeljo dne 25. t. m. v mraku je padel v Šoštanju na živahni ulici star konj v jarek. Nabralo se je kmalu okrog kljuseta do 50 ljudi, nakar so konja izlekli iz jarka, in ga je konjederec s sekiro ubil. Čez nekaj časa mu je še neki hlapec izpustil kri. In potem je prišel še nekdo in je na že mrtvega konja streljal. Zgodilo se je to pod tako čudnimi okoliščinami, da si omenjeni gospod gotovo ni priboril nikakih posebnih „zaslug.“ V imenu javnosti in v imenu urada, ki ga dotični gospod zastopa, bi bilo zeleti, da taki dogodljaji v bodoče izostanejo. Če ne, v bodoče ne bomo več tako prizanesljivi. (Op. ur.: K stvari, ki jo omenja predstojeci dopis, smo dobili od več stari poročila. Naj se nam oprost, da jih ne priobčimo. Zdi se nam stvar preveč osebna in se je zgodila bržčas pod — vplivi, ki so zlasti letos zelo na dnevnem redu. Dalje tudi menimo, da bo prizadeti gospod vedel izvajati konsekvence.

Brežice. Kot tajnik naše posojilnice je imenovan gospod Št. Medved, bivši odvetniški stenograf. Govori se, da je zaslug gospoda dr. Stickerja, da se je imenovala kot tajnik oseba, katera nima pojma o posojilniškem poslovanju, dočim se je odbilo okrog 20 prosilcev s posojilnično prakso. Mi novega tajnika pozdravljamo kot narodnega delavca, svetujemo mu pa, da pomisli, da zavod vzdržujeta obe stranki in se popolnoma vzdrži vsake strankarske politike. V Brežicah ima narodnega dela dovolj, dr. Stickerjev liberalizem pa bo škodoval ali posojilnici ali nje-mu ali pa obema. Pogled na Grič in v knjigo hranilnih vlog bo gospoda Medveda poučil, da je naše svarilo v interesu Slovencev v Brežicah. Mi dobimo tudi slovenskega zdravnika gospoda dr. Hudelista iz Velikoveca. Baje je postalo njegovo stališče na Koroskem, kjer je hotel liberalizem širiti, nevzdržljivo. Mi se veselimo, da pride slovenski zdravnik v Brežice in upamo, da bo delal kot Slovenec, v prid slovenski stvari, ker tudi pri nas niso tla za — liberalizem.

Ali ste že obnovili naročnino?

Hmejl.

Ravnateljstvo žatečkega hmeljarskega društva je izdalo oklic, v katerem svari pred prodajo hmelja.

Glasi se:

Z ozirom na to, da je sedaj zopet prišel čas predprodaje hmelja, opomnimo na sklep, ki je bil že storjen na srednje-evropski mednarodni konferenci hmeljarskih društev dne 1. septembra 1911 v Žatcu.

Dne 1. septembra v Žatcu zbrana konferenca predstojnikov hmeljarskih okolišev Avstrije in Nemčije vidi v takozvanih predprodajah hmelja nemoralno, negospodarsko in škodljivo postopanje, obsoja najodločnejše to slabo upeljavo in pričakuje, da se bo zdrava pamet hmeljarjev pridružila tej obsodbi in se po tem tudi ravnala.

Odbor hmeljarskega društva je nadalje v svoji seji dne 17. svečana 1912 sklenil enoglasno, zaprositi zadrugo trgovcev s hmeljem in drugimi pridelki v Žatcu, da ista tudi svari svoje ude pred prodajo hmelja. Zajedno se je sklenilo, da tisti hmeljarji, ki hmelj naprej prodajajo, ne dobe od nas več tište podpore pri posredovanju poravnjav, kakor se je to lani zgodilo, temveč ne dobe nobene pomoči, njih imena se bodo po časopisju objavila in vrhu tega se bo zoper nje zelo strogo postopalo.

Hmeljarji! Spominjajte se velike škode, ki ste jo imeli lansko leto pri predprodaji hmelja, ko so nekateri po 100 do 120 K izgubili pri enem meterskem stotu, ko je bila cena hmelja v dobi 1911 od 420 do 460 K in naj vam bo to v svarilo! Pod nobenim pogojem ne sklepajte predprodaj hmelja, naj vam kdo ponuja ceno kakoršno koli, kajti en del teh udeležencev ima vedno škodo.

Tudi apelujemo na posestnike pivovarn, da ne sklepajo nobenega prednakupa hmelja.

Žatec, dne 22. svečana 1912.

Ravnateljstvo hmeljarskega društva.

Žatečko hmeljsko poročilo. V kupčiji s hmeljem ni bilo pretečeni teden nobenih bistvenih sprememb. Razpečalo se je približno 100 bal hmelja. Cene so bile od 425 do 435 K za srednji in dobro srednji hmelj, 420 do 425 K za hmelj slabše kakovosti, 425 do 430 K za srednji, 430 do 440 K za prama kakovost hmelja.

Loterijske številke: Dne 2. marca 1912.

Gradec	87	75	57	23	40
Dunaj	32	59	11	30	70

Posestvo!

lepo ležeče, v tinjski fari, 12 johov zemlje, vinograd, njive, travnik in gozd, hiša in gospodarsko poslopje vse v dobrem stanju, se pod ugodnimi pogoji proda. Ako ima dotični K 2.000 lahko kupi, ker je drugo vknjiženo. Vse natančneje pri Alojziju Pinterju v Slovenski Bistrici. 258

Hišo na prodaj!

Pripravna za kakšnega penzionista, pa tudi za delavca; stoji 20 minut od mesta Celja, vrt za zelenjavo meri 284 m², lasten studenec, zemlja je prve vrste, hiša ima 2 sobi ena 4, druga 2 okna, kuhinja in vse pripadajoča. Cena le 7000 K, 8000 K je posojilnica. Obrestuje se 6% ker se tudi kapital stem plačuje. Več pove upravnistvo tega lista.

Službo

v župnišče ali v kako pošteno krščansko hišo, išče kot kuharica, pošteno kmečko dekle, ki je pred kratkim dovršila dva tečaja gospodinjske šole z dobrim uspehom. Naslov pove upravnistvo „Straža“ v Mariboru. 58

Umetni mlin

v dobro obiskanem trgu Spod. Labudske doline, ob državni cesti in železnici, cerkev in šola v trgu, gotovi odjemalci, z žago, elektr. luč in kovačnico v hiši, vse lepo uravnano, 7 oralov zemljišča z lepim sadovnikom, se poceni proda. Uprasanje na upravo lista. 68

Imam več stotisoč vsako vrstnih dreves

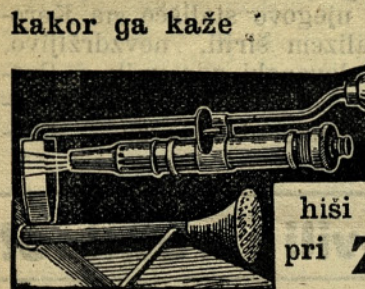
za prodati; cena od 40—80 vin. — Ponudbe naj se pošlejo pod naslov Ivan Cerjovič, veleposesnik v Dobova ob Savi.

Pristen kmečki slivovec,

dvakrat žgani vinski slivovec ter izhoren rum se dobi na drobno in debelo v gostilni Inkret, Lajtersberska cesta v Karčevini pri Mariboru. — Opozarjamo tudi na znano dr. Turnerjevo vino. 5

Aparat za lotanje

kakor ga kaže

poleg
stoječa
slika

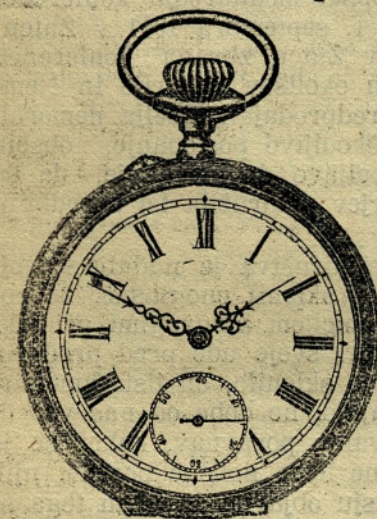
in kateri bi v nobeni
hiši naj ne manjkalo, se dobi
pri **Zinauer & Co.**

Sv. Jakob v Slov. gor.

Cena s svincom in navodilom samo 5 K. Pošilja se po povzetju. 44

Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

Slovenci pozor!

Poročne prstane

vsake velikosti in po najnižji ceni; ne votle ampak polne (masivne.)

Za blago jamčim in graviram zastoj.

Posebno priporočam nove slovenske plošče za gramofon, v katerih imam sedaj posebno veliko izbiro.

Delavnica za popravila.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Schlüter-kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen, ostane dolgo svež, lep kruh in cen. Izdeluje 14

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegetthoffovi ulici.

Volneno blago

za ženske obleke najnovjše in najcenejše pri **Druškovič-u, Slovenj-gradec.**

Velika narodna trgovina Karol Vanic, Celje

Narodni dom.

Na drobno! Na debelo

Priporoča bogato in vedno na novo manufakturno blago, kakor: sukno, platna vseh vrst itd. **po najnižjih cenah.** Opravo za krojače in šivilje izvanredno po ceni. Cene brez konkurence

Solidna in točna postrežba.

Tomasova žlindra

zvezdne

znamke

je po mnogoletnih preizkušnjah priznana zanesljivo učinkajoča in najcenejša fo-forovo-kislo umetno gnojilo. Ta je letos posebno vsled znižane voznine izdatno cenejša kakor lansko leto.

Kdor hoče po lanskim hudi suši svoja polja in travnike okrepčati in osvežiti, naj rabi le

Tomasovo žlindro
zvezdne znamke.

Tozadevna pojasnila in spise daje brezplačno ter sprejema naročila na cele vagone in na drobno

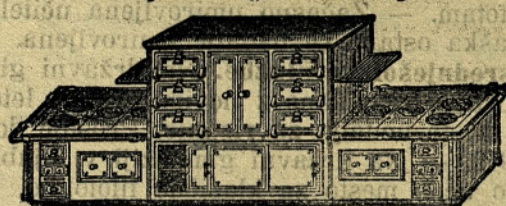
veletrgovina z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje,

kjer je Glavno zastopstvo in zaloga tvrdke
Thomasphosphatfabriken Berlin.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj. 194

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrež za seno in za o-
: : troške postelje itd. itd. :
Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije. :

Ivan Ravnikar
Celje

Graška cesta 21.

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih bary, čopičev, firniza in : : lakov. : :
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, :
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna poljska, vrtna in cvetlična kaljiva : : semena. 22

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradni dnevi

so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in vsako nedeljo od 8.—10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Uradni prostori

nahajajo se v Minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje se po 4 1/2% od 1. oziroma 16. v mescu po vložitvi in do 15. oziroma zadnjega pred dvigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118/60 in domači nabiralniki. 564

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5—5 1/2%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, na osebno poroštvo po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji. Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnikih; prošnje za vknjižbo se delajo brezplačno.